

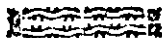

A' ROMAII TSASZARIES AP. KIRALYI FELSEG.
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSRÖL Pénteken 5. Augustusban 1791.

A' Márs Istentől teréhbe esett Europa Kisafszony'
Szülő ügyben kioldók — szül minden órá,

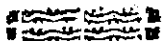
Ilyen hirt terjesztének el az Elyseumbéli Bába Doktorok tegnap az hóltak Országában, kik a' *Medicorum Consiliumra* minnyájan ölzve gyölve lévén, az ágya kioldónak fejénél külömb külömb dolgokról beszéllének. — Az Elyseumbéli Bolondok-tornyában ama híres Doktor Faust a' *Protho Medicus*, ki maga is ezen Bába Doktorok tanátsán jelen lévén, tapogatja és vizsgálja vala az egész beteg testet, 's így szólla a' többihez: Uraim! Ez a' szü ésben kioldó Kisafszony hármas teréhben vagyon, 's szül minden órán, de ennek nem tsak ez a' baja. En a' fejtől fogva a' kiss-lába körméig meg tapogad: am öiet 's minden tagjaiban nyavallyát találók; még

pedig olyan nyavallyát, mely edgyik tagból a' má-
sikba hárapozik; azért az egéiz nyavallyának kel-
leik okát keresnünk — hogy az egéiz testet, mely-
ben a' meg-romlott vér már minden felé jár, meg-
gyógyíthassuk. — A' nyavallya már régi, 's azért
igen veszedelmes — tsendesesen fogjunk hát enné-
gyogyíttásához, időt kíván ez; mert ha hirtelen
erőszakos orvofságokkal élünk, könnyen veszedele-
mbe forognak a' gyengébb tagok, és meg-eshetik,
hogy meg ezek között némellyeknek *Chyrurgien*
operátiót kellettnek szenvedni. — Az okát keresni
hat a' nyavallyának. — Itt mindenik Doktor hoz-
zá szólna a' dologhoz; és kiki maga a' elmét ad-
ván, edgyik azt mondja: sok fagyaltat evett, 's
a' hirtelen hülés az oka; más: a' nyavallyának — a' má-
sik: sok *Párisi Kontra* tántzot járt, 's az Anglusok
által Amérikából hozott *Puntsot* iván rá, vére fel-
gyuladott, 's az erőss izzadság okozta nyavallyáját
— a' 3 dik a' kemény laxatívát okozta, a' 4-dik a'
Khinai ortza festéket, az 5 dik az Indiai Kappan e-
vést — vóltak a' Doktorok között olyanak is, kik
a' közzas álmat, a' rendeletlen életet, a' sok Könyv
és *Román* olvasást, 's több efféléket adnak vala
nyavallyájának okául; mellyeket midőn Doktor
Faust mind végig halgatott volna. — Uraim! mond
a' többinek: nem roszsz okait adjátok ugyan ezen
beteg Dáma nyavallyájának; de én mind ezen o-
kakat is egybe szorítván, azt itélem, hogy ezen
veszedelmes nyavallyának ama *szenytelen* Pogány
Isten a' *Luksus* az oka, és ezen mostani terhét
sem *Márstól*, hanem a' *Luksustól* esett: e' minden
nyavallyájának kútfeje.

Tizen-negyedik *Lajos* Frantzia Királytól fogva,
ki a' *Virtust* leg-előbb pénzen kezdette árulni; ki hi-
vatalokat teremtett azért, hogy azokat pénzen el-
adhassa; ki ezt a' kevély Isten a' *Luksust* tetétől
fogva tálpig, a' maga Palotájától fogva az utolsó
Gunyhoig meg-sejmezte, meg-ezüstezte, meg aran-
nyoztatta, meg-gyöngyözte, meg-briliántozta, az-
6-tól fogva, majd minden Státusok, majd minden
Nagyok,

Nagyok, Urak, Polgárok, Parasztok a' Bankrot vize partyán állanak, és a' közönséges bődögség, a' közjónak kívánása sokakban csak nem a fuvó szél előtt álló porrá válván, már ma ezen *Europa* Alfzony Fiainak és Leányinak minden ablakaiból, konyháiból, köntörsiből, kotsijából, bubos főkötőjéből, ezen meg sejmezett, ezüστεzett, arannyozott, gyöngyözett, kövezett *Luksus* ki könyökelve tekintget ki — meg-fosztotta *Europát* a' nyugodalamtól, a' maga sorsával való meg-elégedéstől: *Khindből* hozzák az ortza-festéket, idegen Szakáts főz a' Konyhán, az arany, sark-nyunak, 16 patkónak vetetik az ezüst, 's az ezekért a' Kö-fiziklák gyomrát buvó munkás köz-kenyeret eszik; neki lints, nekünk lints semmink — torkig adóss *Europa*; még is a' *Luksustól* alig vagyon egy pertzentésnyi nyugodalma — hogy ne volna hát roszfűl ezen veszedelmes nyavallyában. — Edgyik beteges tagja *Europának* Frantzia Ország. Ez fűlig adóss, 's innen van minden veszedelem. Későn és igen roszfű Doktorok kezdtek orvasolni; ér-vágással 's pűtgátzioval kezdenek hozzá, 's nem hogy könnyebbedett volna ezen nyavallya, sőt terhesedett a' *Cura* ideje alatt; mert a' zenebona, a' vérontás, a' prédálás soha sem gyógyítja az adósság nyavallyát, hanem azt még veszedelmesebbé teszi. A' múlt hónapnak 13-dikán adták bé *Durney* és *Dufresne* 2 Frantzia Doktorok a' Nemzeti-gyűlésnek 4 hónapi szám-adásokat ezen nyavallyáról, melyből meg-tettzik, hogy a' zenebona soha ezen nyavallyát meg nem gyógyíthatta. — Az 1791-dik folyó esztendőnek 4 első hónapjaiban ki-adott Frantzia Ország — 340 millióm 182-ezer 237 Livrát, és bé vett ugyan azon hónapban 76 millióm 822-700 Livrát; tehát fellyűl hágtá a' ki adás a' bé vételt 264.159,447 Livrával. E' csak harmad része az esztendőnek, és így esztendő alatt következik, hogy az adósság nyavallya 792.478,341 Livrával terhesebb fog lenni — azonban a' Nemzeti adósságból egy pénz sem fizettetett le — hát a' papiros pénz; hát ha a' Pápok jószága nem lett volna

na. — Nagyon beteg *Europának* ezen tagja. — Tagja ennek *Muszka Ország*-is, 's ez még ennek 'tsak nem leg-egészségesebb tagja; de 100 milliom *Rubel* papiros pénzünk vagyon, mellyekkel szerentsé- sen kötjük a' *Borostyán kofzorukat*. — Tagja en- nek *Anglia* — 's fülig adoss — 's még is oda *Amb- rika*. Ha *Typoszjáb* tsak még 3 esztendőig játzodja *Nagy Sándort*, a' *Napkeleti Indidkon* lévő kereske- dő *Kompániáját* a' *Szegre* akaszthatja — hát még ha *Frantzia Ország* a' maganyavallyájának *Kopidjait* hozzájok találja küldeni; a' mint már-is ezen *Frant- zia nyavallyát* sokan *Angliába* le-hatalmazottnak len- ni állítván, itt-is rész-szerint kezdődik a' *Revolutió*. — Szomszéd tag itt *Hollandia*. Hogy áll ez? Ez egy olyan ház, melynek fedelét szüntelen fűdozzák, pedig a' fundamentoma hibázik — 's nem sokára ki-üt a' nyavallya rajta. — *Pruszziának* szép a' *Curája* s gar- dag! de a' *Status quo* arany özlopokba került. A' régi summa 90 milliom tallér vala, nyavallya (adó- ság) nélkül; de már 2 esztendőktől fogva el-repült 18 milliom — mind a' *Status quo* szárnyain. Tsak 70 milliom már a' *hobet*, 's ennek pedig tsak egy esztendős háboru kívántatik; miogyán leg-nyavall- yásobb *Europának* ezen tagja. — *Auszria* 3 esztendők alatt alkalmast ki-izzadta magát; ennek hofzszas nyugodalom kívántatik, hogy előbbeni e- rejére juthassan. *Belgiumból* 3 millió jött bé eddig; most még más 3-mat kelletik oda küldetünk a' ha- di nép tartására. — *Spanyol Országnak* olvadnak az aranyai *Péruban*; 's más aprobb tagjai is *Eu- ropának* mind ezen nyavallyában bádgyadoznak, 's ezeknek orvaslására egy hofzszas *Diéta*, egy isen- des nyugodalom, egy közönséges békeféség kívánta- tik — azonban várjuk-el — minden óráu szül *Eu- ropa*. — Midőn így beszellenének az *Elyféumi Bá- ba Doktorok*, ez a' *Tudófitás* érkezék. *Párisból*: " A' *Nemzeti-gyűlés* által *Jul* 15-dikén ki adatott 's már tudva lévő 3 punktumokból álló *Dekretom-* nak a' nép között lett el-híresedése után, a' soka- ság még azon estve meg-egyezett a' *Jákobiták Klub-* jával,

jával, hogy a' *Márs* mezejére közönséges gyűlés hirdettetvén, a' Nemzeti-gyűlésnek *Dekretoma* ellen *Protestatio* készítették. A' *Klúb* béliek meg készítettek a' *Protestátziot*, és egy leg-alább is 40-ezerből álló sokaságnak közepette fel állítottott Nemzeti óltárra helyhezítették. A' Királynak meg-bánthatatlanságát meghatározó *Dekretom* ellen készült *Protestationnak* summája a' többek között a' vala: hogy XVI dik *Lajos* Királynak ismét ne ismertessék, ha az Országnek 83 Depártmányjai (Részai) is tanáts végett meg nem kérdetvén, ezeknek meg egyező akarattokból annak nem fogna ki hirdettetni. Ennek felette némelly tagjai a' *Jákobiták Klúbjának* fel álván, a' Nemzeti gyűlést, a' népnek tapsolásai között, meg vesztegettetettek és hazája árulójának kiáltotta. A' nép 17 dikben jó reggel a' *Márs* mezején öszve szaladván, a' *Protestationnak* nem csak a' férfiak és afiszonyok, hanem még a' gyermekek is neveiket alája irták. Ekkor történt 11 órakor a' szegény fa lábos Invaliduson és Parókáson a' már tudva lévő szomorú játék. Már most Gen. *La Fayette*-is jelent vala az alatta lévő Nemzeti Gárdákkal, de nem hogy tsendesithette volna, hanem inkább nevelte a' lármát; mert zápor eső módjára szorított *Sergeire* a' kö, és magára is réá löttének. A' gyilkos ki ezt tsekkedte el fogattatott ugyan helybe mingyárt, de a' Generális parantsolattyára a' népnek szemei előtt el-botsáttatott. Estvéli 6 óra tálybann ki hirdettetett az ugy nevezett *Martziális Törvény*-is, melly által a' nép meg-intetni szokott, hogy takaródjék haza, mert külömben a' Sergek tüzet fognának réá adni. 7 órakor el érkezett a' Városi Elölljáróknak egész *Serge*-is a' veres Zászlóval, és igen nagy számu Nemzeti Sereggel. Ezt meg látván a' nép, ordítani kezdett: a' föld színére a' veres zászlóval és bajonéttokkal! — mely kiáltást ismét a' köveknek zápora 's egy néhány lövésök-is követvén, erre a' Nemzeti Gárdák-is tüzet adtanak, melly tüzzel a' nép közzül 12-töt el-ejtettének és sokakat meg-sebesítettének. A' nép-is meg-ölt hármat

a' katonák közzül p. m. 2 Vadászt és egy Agyust. Az után a' Nemzeti-gyűlés tagjai ellen akarta a' nép a' maga mérget ki-ontani: de itt az épület már ágyukkal körül vétélve lenni tanálván, valamit tsendesedett.

A' Nemzeti-gyűlés ezen zenebonák alatt is szüntelenül tartotta a' maga üléseit. *Salle* nevű Deputátus Jul. 16 dikán a' már helybe hagyatott 3 punctumokból álló Dekretomnak egy kevésbé különböző formába való szedöttetését javasolta. E' mellett az is meghatározatott ezen napon, hogy az Executiva hatalom a' Királynak addig vissza ne adatassék, valameddig a' Constitutio tökéletesen meg nem készül: mellyre a' Király maga tartatik okot szolgáltatottnak lenni az által, hogy hátra hagyott jelentő Levelében panaszszá egyik fundamentomának tette vala azt, hogy az új Constitutionnak Systemája tsak részenként, nem pedig egészen teljesítenék elejébe. Az Országnek külömb külömbféle részeiből bé jövő jelentő Levelék is egymással ellenkezők. A' *Renusi* vidékekből az iratik: hogy Kárdinális *Rohan*, az egész régi *Strászburgi* Káptalan, a' Barátok és meg nem esküdt Papok, Pástor levelaik, fenyegetődzésük 's minden egyéb ki-gondolható eszközök és erőszakoskodásaik által a' népet a' Constitutio ellen ingerleni meg nem színtnek, és ki hirdették: hogy a' Constitutio ellen valamit tselekedni, nem tsak nem vétek, hanem az Isten előtt kedves dolog, és a' Constitutionnak barátjai kárhozatnak edényei. Ezen Papok már még a' keresztelést is nem a' sz. Háromságnak, hanem az *Atyának*, *Fiajának* és a' Nemzetnek nevében teszik. 's a' t. — A' *Roueni Klúb*, egy jelentő Levelé által tökéletesen helybenn hagyja a' Jul. 15 dikén hozatott Dekretomat. — 18 dikban ismét egy Dekretom adatott ki, mellynek czéllya a' népnek zabolán tartatása 's némelly előre való vigyázások. Ez szerint már egy néhány gyanus személyek reméntenül el fogattatának, a' többek között egy *Efraim* nevezetű nagy gazdag 'Sidó-is, ki egykor Pruszusz jobbágnak, most pedig Emisáriusnak

mondatik lenni. — A' Jákobiták Klábjára fegyveres népet küldött a' Nemzeti gyűlés és el-szélelztette; azonban meg-parantsoltatott az is, hogy a' Nemzeti-gyűlésnek egyik tagja-is ebbe többet meg ne jelenyék.

Elegyes jegyzések. — „ Aug. 2 dikán indulnak le Bétsből Ferentz, Leopold, és Josef fő Hertzegek Elzterházára. — Hétfőn indulnak a' N. M. K. Teltörző Seregbéli Tiszt Urak paripán Prága felé a' Koronázás pompájára; a' hevé a' N. Teltörző Seregnek mostani nagy érdemű Oberstere Mélt. Bartsay Abrahám Ur maga vezérli ezeket ló hátan; melly igen ritka történet, hogy a' Gárda Oberstere ló hátan ment volna önként, edgyütt az alatta lévő Gárda Tisztekkel. — — —

— A' Kabinét Kurirság-is ezen N. Teltörző Seregnél marad. — Ugy vélekednek, hogy a' Pragai Koronázás után ő Felsége Austr. Belgiumba fogna menni; és hogy a' Békelség-is, melly már bizonyosnak állittatik, ezen Koronázás atán fogna nyilvánosságá és közönségelsé tétetni. — 6 diában a' fenn nevezet fő Hertzegek Budára vártnak, hol 8 dikban a' Palatinus fogja a' Helytartó Tanátson az első széket el-foglalni, 9 dikben pedig Pesth Vármegyei Főispányságába iktattatik bé. — Felséges Urunknak megint egy név nélkül való irás adaték bé a' napokban, mellyen ezen homlok irás vala: *Quod spero & placeo, si placeo Tuum est. Horatius* — — — Minthogy ezen irás igen jól van írva, és meg tattzett ő Felségének, tehát kívánnya az ennek Írójával való szembe lételt, és ennek személlyes esmerettséget, hogy vele beszélhessen; és ő Felségénél ezen hón. 4. 5. és 6 dikán bátran meg jelsuhet, mely adatik ezen irás által tudtára. Béts 1. Aug. 1791. — A' melly Deák Versek küldettetenek vala olly véggel, hogy azok vagy ki-nyomtattalsanak, vagy a' Felség kezébe adattalsanak; a' mint közünkhöz jöttek név nélkül, ugy adattak által ő Felségének. — Ugy értjük Bétsben, hogy az idén *Füreden* igen sok Magyar Uraságok jöttenek öszve a' savanyó-vizzel való élésre — csak használna! — de hátha némel-lyeknek ártalmas talál lenni — — — *Rozomi?* ?
Ezen

Ezen savanyó-vizre Bétsből-is mentenek a' napokban. Ezen rendkívül meleg időkben nem jó ebből sokat inni; mert hirtelen hivesítvén a' belső részeket, rozlis következhetik belőlle. *Sapientia pauca.* — Hertzeg Koburg a' múlt hón. 28 dikán megérkezett Prágába. — A' Hadi Történetekből ezeket iktatjuk ide:

Kolozvárról, Juliusnak 21-dikén. — „18-dikán, megállítá az Ország, a' Jobbágyok' személlyes szabadságát, és szabad költözködését. — Az emberiség, és józan okosság győzedelmeskedett. — 19-dikén, a' leg nagyobb és szentebb dolog jöve elő: a' Vallás' dolga. Eggy újjabb Pünköst napja lön, de csak *Cadet* Pünköst; nem az első szülött. — Különböző nyelveken kezdének beszélni a' Haza' és Szabadság' Apostolai — de egymással ellenkező nyelveken. A' Vallások' törvényes egyenlőségén, és szabadságán, nem akada meg senki; mint az Ontológiában azon: *Non potest idem simul esse, & non esse.* De mikor a' dolog a' kenyér szegétre jöve. — A' Vallás' szabad tserélésén, 's a' különböző Vallásuak' egybe-eketésén, meg szakada a' barátság', és atyafiság' szent fonala. Sok szép Beszédék lönnek — és mind hijában. — Ezek', a' R. Sz. Hitnek Agazatai ellen vagynak, és nintsen hatalmunkban az engedelem — elhalasztaték. — 20-dikon, a' kereskedés, 's a' Tudományok, és a' Magyar Nyelv' dolga fordula elő. — A' szerentse játékok meg tiltatának, törvényes, az az 200 forint büntetés alatt. — A' Magyar Nyelv mivelő Társágnak fel állítása, törvény tikkelyül fel iraték; és az ujj Hazafi Witt Ur 50 aranyat ajánla réája: a' két Örmény Város pedig ezer ezer aranyat. — Vallyon, a' Magyar Ország' kebelében nyugvó *Illyriai* Nemzet, melly mindenkor törekedett méltóvá tenni magát a' Magyar Hazafiságra — Nemzei Nyelvünknek, 's öltözetünknek kedvellése által is — vallyon ugyan nem tellyesítette volna e' bőv mértékben, a' mit ezen nemes gondolkozású Örmény Városok tselekedtek; ha alkalmatosságot nem ként.

kényszerítették volna venni, a' Magyar Nemzettel való idegenkedésre. — Már a' seb meg van: hanem az orvosság csak ugyan nem lehetetlen.

Ausriai Belgiumból ki hült ugyan *Vandernoot Henrik*, 's kétség kívül örökre ki hült; de még sem hült-meg sok *Belgákban* az ő erántta viseltető buzgokodásnak tüze. — Jul. 14-dikén estve, nagy láрма, 's dobzódások közt lakták neve' napját Brüsszelben néhány Pápok, kik között volt a' Sz. *Gudula*' Templomabéli All-Plébánus-is, egy néhai Pátriata-Kapitány, 's *Diefi* volt Kormányozóval, és az említett Templom' Kántorával együtt, 's már egészen az esze veszettségig belé merültek volt az örömbe: midőn részök rontott a' Katonaság, 's vitte a' Fő Őrizet' Hazához. — Hogy *Mons Városának* nagy része is inkább szít még a' zavaró *Vandernoothoz*, mint törvényes jó Fejedelméhez II dik *Leopoldhoz*, nyilván ki-tettzet Juliusnak 21-dikén, a' midőn tartatott volna ottan *Hennegau Tartomány*' Hódolásának Innepe. Mert (ha ugyan lehet hinni a' tudósításnak) alig lehetett az említett napon *Ellyen* kiáltást is hallani. A' Nemesség mind elment jobbára a' Városból az Innep elől, 's tsupán azok voltak jelen közzüle a' Hódolás' tzeremoniáján, a' kiknek hivatalhéli kötelelségek szerint, el-múlhatatlanul meg kellett azon jelenni. — Ugy őrtjük, hogy azokat az Erőlségeket *Austr. Belgiumban*, mellyeket néhai II. *Josef*' Tsászár le-rontatott vala, most F. Urunk mind meg kívánná építtetni, és jó ellentálló karba helyheztetni; mellyeknek építésekre már 12 milliom forintokat ki is szabott volna.

Ha a' *Frantzia Király*, készülné le mondani a' Királyságról, éppen nem lehetne tsudálni: de hogy az *Anspachi* Markgráf adja által a' maga tsendes, és könnyű igazgatású szép 3 *Tartományait* *Anspachot*, *Baireutot*, és *Vogtlandot* a' *Pruszizai Háznak*, már azon mindenek tsudákoznak.

Nagy Británia sem üres az emberi Nemzet serejétől — itt is találtatnak még eszelős *fanaticus* fejek.

fejek. — A' Frantzia Revolutzio esztendejének in-
nepe a' múlt Juliusnak 14. dikén tartatik va-
la, mellyet némely Anglusok, kik ezen zeneboná-
nak kedvellői, sok Városokban meg kezdettenek va-
la a' fenn említett napon ülni. — *Birminghamban*
öszve gyűltenek vala ugyan ezen napon a' Fran-
tzia Revolutzio inneplése végett némelleyek egy kö-
zönséges Vendég fogadóba. Az Angliai Törvényt
és szokást lelkéből szerető, minden Frantzia Ország-
ból költ dolgoktól pedig irtózó része a' népnek ez-
észre vévén, már dél utáni 2 órakor öszve tódult
vala ezek ellen a' Frantzia innepet tartók ellen; de
a' *Politzójnak* közben járása által ekkor minden to-
vábbi erőszak tétel el távoztatván, mint egy óra
felé el-bomlék az innepet ülők Serge. Az erre vég-
re öszve tódult nép még-is csak edgyüt marada. és
a' *Politzáj* intésének nem kezd vala már engedni,
azon vélekedés alatt, hogy még-is az inneplők a'
Vendégfogadóban volnának. — Még Némelleyeket
a' zenebonások között bé is vivének a' *Pol-
itzáj* Tisztek a' Vendégfogadoba, hogy látnák és mos-
danák meg a' többinek is, hogy már az innepet tar-
tók között senki sem volna ott, de mennél inkább
kivánnák vala a' tüzet óltani, annál nagyobb
gyulada, és szüntelen szaparodván számok ezeknek
erőszakkal kivánnák vala tsendesíteni, de sem a'
zón Városban, sem ott közel katonák nem valának.
Nem sok idő múlva a' *Patriótismus* közé *fánátlismit*
és a' *Presbiterianusok* ellen való türehetlenség-is e-
legyedett, és minek utánna a' Vendégfogadónak
minden ablakait béverték volna, a' *Presbiterianusok*
sok ujj Kápolnájára rohona a' nép, és annak ajtái
bé rontván, abban mindent öszve rontott, el pré-
dált és végre fel gyújtotta 's égette. Mig egy más
hasonlo Sereg a' régi Kápolnával is éppen ezt tse-
lekedné, amaz ő Vallásbéli írásairól esmeretes és
hires *Presbiterianus* *Dor. Prystley* Urnak képét szak-
mából ki tsinálták, azt széllyel hordozták, és vég-
re az égő Kápolnába vetették; mellyet inkább a'
zért tselekedtenek, mivel ezen fenn említett *Presbi-
terianusok*.

teridnus a' maga Könyvében a' Frantzia Constitu-
 ztiokat ditséri vala. Midön ezek így lettenek vól-
 na, egy része a' zenebonásoknak *Fáirhillbe* indúla,
 mely egy Anglus mértföld vala ide, és a' hol Dr.
Prystley lakozik vala, hogy ötet is ezen boszszuság
 tüzével áldoznak meg, ki a' zenebonát előre sajdít-
 ván, nagy bajjal szaladhata el ezek elől minden fa-
 miliástól. A' nép tsak ugyan házára rohont, és
 azt egészfzen el-pusztitotta: ennek igen szép és egy
 néhány ezer könyvekből álló Biblio thékáját, Ter-
 mészetbéli drága gyűjteményeit és minden drága
 jószágait a' tűznek adák. — Illyen formálag a'
 nép tovább ment, és menvén nevededett a' zene-
 bonások tsordája. Még 3 napokkal az után, hogy
 ezen zenebona el kezdődött, nem vala akkor vége,
 midön ezen tudósítás ki indult, sőt nőtön nőtt, és
 már 15-töt a' nevezetesebb és gazdagabb házak
 közzül porrá égettenek, fel-dúltanak és semmivé tet-
 tenek, ugy hogy mindenek az egész Város hammu-
 vá való lététől félnek vala. — Az *Oxfordban* és
Nottinghamban fekvő katonaság parantsolatot vett,
 hogy ezen zenebonások ellen mennyenek, 18 dikán
 Juliusnak el is érkezének ezek ellen; de a' zenebo-
 násoktól tsufoson veretének-vízfza, és meg győzet-
 tetének. Ezen egész lármában és zenebonában azt
 tapasztalták, hogy a' zenebonások a' Státus, a' Ki-
 rály, a' Törvény, és a' Vallás mellett buzgottak;
 mivel ezeket kiáltozták: éllyen a' Király, éllyen
 a' mi Törvényünk és Vallásunk! öld a' Frantzia
 Rebelliot szeretőket! nem kell *Kronnel* — nem kel-
 az emberi Nemzetnek egy hamis Törvény tsináló-
 ja is — Londonban már nagy fülelés vólt ezen
 zenebonának következéseire, mikor ezen Levél el-
 indúlt, és azt vették észre, hogy *Irlándban* is *Du-
 llinban* ehez hasonló lett vólna. — Akár mitsoda
 né: vagy szin alatt légyenek az efféle helső lármák,
 és az emberi Nemzet seprejének fel lázradása, de
 mind veszedelmesek ezek; és gonoláz következései
 vagynak. Frantzia *Pestis* biz é.

Elegyas, de emlékezetre méltó jegyzések.

Ma reggeli 8 és 9 óra között vivék el Bétsből Prága felé a' Tseh Országi Koronát a' leg-nagyobb, és csak egy Ország Koronájához illő pompával. Már 8 óra előtt előre ment vala *Avántgárdába* egy All-tiszt 5 *Kinszki* Német Lovasával, ezeket csak hamar megint egy *Avántgárda* követi vala egy fő Tisztal; kik után csak hamar érkezének egész hadi pompával, töltött fegyverekkel és mezittelen pal-lással egy *Squadron Kinszky* Lovasai minden Tiszt-jeikkel együtt; kik tsendes lépéssel mennek vala azon F. Udv. *Gála* Hintó előtt, melyben a' Korona vala helyheztetve, és ezen Hintóban egy Püspök-Ur és a' Korona örö ülnék vala. Mentenek még 2 hintók ezután, mellyekben kik lettenek légyen ez után irjuk-meg. Ezen 3 *Gála* hintókat követi vala megint a' *Kinszki* Lovas Sergének egy *Squadron* egész hadi pompával töltött és ki vont fegyverrel, és mind elől, mind hátúl a' Lovasság *Trombitáisi* trombitálnak vala. — A' Koronát vivő arannyas *Gála* hintó mellett Német Gárdák mennek vala ki-vont fegyverrel a' leg-nagyobb gálában, és ugyan ott gyalog *Udvari Darabantak*. — Ezt eddig szeminkel kisirók ki a' *Leopold* Várofsából, és az idő-nek rövidsége nem engedi, hogy az ezzel ment főbb embereknek előttünk esmeretlen neveit most ide ik-tathassuk. A' pompa, mellyel ezen Korona ki vite-ték igen nagy, és szép volt a' nézésre, melyne: lát-tására minden felé véghetetlen sokaság állott vala ki. A' fegyveres nép után mennek vala még igen sok a'probb és nagyobb hintók és kocsik, mellyek a' Koronát kísérik vala, és hátúlról is egy Tiszt egy néhány Lovassággal távolról kíséri vala. —

Vizsza hozatiké. Koronázás után a' Tseh Korona Bétsbe, vagy csak Prágába fog maradni? azt a' Koronázás után tudjuk meg. — Adjon Isten hozz-
zás életet, szerentsés uralkodást Hazánk Attyának, Felséges Fejedelmünknek.

Blanchárdnak 39-dik áeri útörása a' múlt Kedden mindeneknek meg-elégedésével ment véghez, és azt tartják, hogy olly magófságra még egy alkalmatósággal is, mint most, fel nem ment. Az idő-is kedvezvén, minden egészséges nézésű jelen lévők kísérték szemeikkel, valameddig a' *Simmering* Ágyuzók tábor helyénél szép tsendeséggel ismét erre a' mi világunkra, az ott jelen lévőknek nagy tsudálkozására le-botsátkozott. Midőn már jó forma magófságyira fel-ment vólna, két tengeri nyúlat botsátott egy más után alá, a' mellyek valami eséshez alkalmaztatott Paraplú által olly tsendesen és szépen közelitettnek a' föld szine felé: hogy ha szintén vízbe estenek-is, tsak ugyan a' vízbe belé nem süjjettenek, hanem épségbenn vonattattanak ki. *Blanchárd* *Simmering*ből katona Strá'sák között fákjárnál, és mu'sika szó mellett, még pedig, a' Ballonnya ki üre'sülve nem lévén, a' hajóba benn ülve igen ditsőségesen kísértetett vilzsa Bétshe. Uttyában az ifjuság köteleinél fogva vezette gyönyörüségesen a' hajót egészen a' Tsászári Háza-kig, (Burgig) az honnan a' Prátetbe vitettetvén, arra készült kajbájába ismét bé-tétetett.

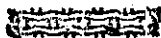
Azt beszélik, hogy Fels. Urunknak mostani úttyában az ifju Hertzeg *Likhtenstein* Károly, olly szorgalmatos és hasznos munkákat tett légyen ő Felsége mellett, mellyel mind szorgalmatosságáról, mind elmebéli tehetségeiről meg-győzvén F. Urunkat, a' Kabinéba való szolgálatra alkalmaztatta vólna ezen említett ifju Hertzeget meghatározatlan fizetés mellett. — 19 dikben a' Tseh Országú Udv. Kantzelláriából ki nevezett személlyeknek Prágában kelletik lenni. — A' Német Gárda szekereken indul ide. Egy szekér 4 Gárdát viszen és 105 R. f. kap Prágáig. — Amaz egész Európában nevezetes és tudós Udv. Tanátsos *Born* Ur, kinek homorú halálát nem rég jelentettük vala, ugy beszélik, hogy 400-ezer forint adó'ságot hagyott vólna maga után — de a' kinek 2 Kiszaszonyait ő Felsége

Kegyelmében vévén, ezeknek esztendőre 3000 ft. Penzsiot rendelt mindeniknek.

A' Toth Országban Komendérozónak tételét Feldmarsal Lájdinánt Gency Ur ezen hónapnak 2 d. kán indult-le innen Horváth Ország felé.

Tudósítdsok.

K. Fejérvár Sz. Jakab Havának 26 dikán. —
 „Minek utánna a' Ditső Magyar Nemzethez való különös tiszteletemnek meg bizonyítására (mellyet az Édes Anyámnak Magyar emleiből szopott tej gerjesztett én bennem) két Komédiákat, u. m. egy Nézői (Schauspiel) és más szomorú Játékokat Németből Magyarra fordítottam volna, gyenge tehetségemet hasznosabb dolgokra alkalmaztatván, mostan Mindet Európában, Ásiában, és Afrikában volt, és mostani időben Virágzó Vitéz-Rendeknek (Ordóknak) Magyar nyelven léendő le-írásában foglalatoskodom. Melly előmbbe vett, és szinte tökéletességet nyeredő tárgyat azért kívántam az Urnak tudtára adni, hogy e' béli szándékomat a' maga Ujság Leveleiben előre ki hirdetni méltoztassék; ne hogy talám más is ezen egy gondolatra vetemedvén, sok fáradsággal, és szorgalmatossággal egybe szerkesztett munkám, hijába légyen. — A' fenn a' vezett homlok irás alatt ki-jövendő munkám 113 vitéz Rendeknek (Ordóknak) rövideden, de gyökeresen eredeteket, viszontagságait, nevezetesebb Törvényeit (Statuta) fényességeit, Forma ruhájakat, esmértető Jegyeket, vagy mostani állapottyokat, jövedelmeket 's a' t. foglalja magában, melyet hiteles Könyv-szerzőkből (Authorokból) és bizonyos tudósításokból nem kevés fáradsággal öszve szedesttem. Reméllem, meg jegyzett Könyvetském nyomtatásban in 8-vo majori 30 árkusoknál többre nem m.é.

mégyen, és ha még hátra lévő kegyesen meg-igért tudósításaim kezemhez szolgáltatnak, és a' *Censura* alól hamar ki szabadulhat, még ebben az elzútonban világot láthat. Meglésznek ebben: Az Arany Gyapjas, Sz. *István* Magyar Apostoli Király', *Mária Theresia*', *Erfébet*', Nápolyi Sz. *Januarius*', és Salisburgumi Sz. *Rubert* Rendeknek Vitézei névszerint feljegyezve. Hol, és mikor fog ki nyomtatni, arról az Urat annak idejében tudósítani el nem mulatom. Első munkámnak zsengejével, u. m. *Váiler*, és *Aloysta* Néző Játékjával imé kedveskedem, mellyből az ide való Mélt. Püspök Gr. *Battyáni* Ignácz Ur ö *Kegyelmessége*' Typografiájának díszét. Uraságod meg tekintgetheti. Találatik itten az *Károly-Fejérvári*, és *Kolosvári* Püspök Ur ö *Excellentziája* nyomtató házaiban. A' *Szomorú* Játékom most éppen *Censura* alatt lévén, mihelyt a' Sajtó alól ki buvik, azonnal az Urnak el küldöm. A' ki-is magam s. t. — Ezen Levélnek minden bujaság nélkül való egyenes és érthető Magyarsága okozta, hogy ezen Levelét *Seelmann Károly* K. Fejérvári Tanácsos Urnak szóról szóra ide iktattam. Adjan Isten sok ilyen Nemzetünk mellett fáradozó Tudós Hazafiakat.

Itt Györben vagynak a' Sajtó alatt, és egynéhány nap múlva egészen ki is szabadulnak. Hat Héti (*invocatiokkal* és *clausulákkal* edgyütt) Közönséges, Vallástévő, Bünbotsánatért való Templombéli Reggeli és estvéli Könyörgések; mellyekhez tóldattak Vasárnap, Ur Vatsorája, Halot, Templom szenteléskor, 's a' t. Sátoros, és egyéb Innepeken Prédikáció előtt, és után, és más külömb külömbféle alkalmatossággal, úgy mint Betegekért, első időben, Szárazság, égi háború, föld indulás, 's a' t. idején mondandó Könyörgések, és ezek mind való-
gatott

gatott munkák, mellyek a' mostanában élt, és még
 élő nevezetesebb T. T. Magyar Prédikátoroknak
 írásaikból lizedegeltettek öfzve. — Mellyre nézve
 jelentetik, hogy ha kinek kedve volna számos E-
 xemplárokat venni, méltóztassék magát nállam fran-
 kon küldendő Levelébe, mentől előbb jelenteni,
 hogy e' szerint, ha előbb nem, Jánostövételi Pesti
 Vásárkor, tudjuk kinek kinek az érdemes Vévők
 között az Exemplárokat kezéhez szolgáltatni. —
 Az Exemplároknak (mellyek az Erköltsi Prédiká-
 tziók formáját viselik, és közönséges jó papirossal,
 tiszta betűkkel kedveskednek) száma mind öfzve-ik
 tsak öt száz: még-is azért a' számos exemplárokat
 vévőknek a' tizenegyedik ingyen adódik. Az árárt
 ugyan még meg-meg határoztuk, mivel nem tudjuk
 ha negyven, vagy több árkus leszén é: de azt bi-
 zonyosan ígérjük, hogy noha a' Nyomtatványok
 árkussnak leg mértékletesebb ára az egy póltra
 mi mindazonáltal egy póltrába sem ejtjük árkusát.
 Sőt a' Ki-adó, a' kinek ebben a' munkában egye-
 dül a' Közkönnyebbség a' tzelja, ígéri, hogy ha
 450 Nyomtatványra magokat jelentők találkoznak
 (mivel 50 ingyen adódik) éppen annyiért fogja ad-
 ni, a' mennyiben magának van, t. i. árkusát egy-
 krért, és e' felette óltó.

NB. NB.

A' Magyar és Erdély Országi Gyűléseknek De-
 riuma szüntelen nyomtattatik; de minthogy a' szünt-
 telen jövő Olvasóknak Coopertájokkal bajlódunk
 még, tsak azért nem küldjük ezeket, hogy a' kül-
 déiben való hibákat meg-gátolhassuk.